

ADLER Jussi OLSEN

NESMÍRNÝ

KRIMIROMÁNHOST

šestý případ
CARLA MØRCKA
Z ODDĚLENÍ Q

JUSSI ADLER-OLSEN
NESMÍRNÝ

Kriminální román

Jussi ADLER
OLSEN

NESMÍRNÝ

Brno 2016

Jussi Adler-Olsen: Den grænseløse

Copyright © JP/Politikens Forlagshus,
København, 2015

Translation © Kristina Václavů, 2015

Cover design © Wildes Blut, Atelier für Gestaltung,
Stephanie Weischer using photographs from Fotolia
and 123RF

Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o.,
2015, 2016 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-294-8 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-302-0 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-306-8 (Formát MobiPocket)

Věnováno dvěma silným ženám, Viben a Elisabeth

Rozeznávala jen různé odstíny šedi. Poletovaly kolem ní tmavé stíny a zahalovaly ji jako teplá přikrývka.

Jednou ve snu opustila vlastní tělo, vznesla se do vzduchu jako pták nebo možná spíš jako motýl. Jako pestrobarevné třepetající se umělecké dílo, které spatřilo světlo světa jen proto, aby vzbuzovalo radost a údiv. Jako bytost vznášející se mezi nebem a zemí, která by svým kouzelným práškem šířila po světě nekonečnou lásku a radost.

To pomyšlení bylo tak krásné a čisté, že se při něm usmála.

Nekonečná temnota nad ní sváděla boj se slábnoucím odleskem svitu hvězd. Bylo to příjemné, jako by se hlas větru a šepotání listů řídily společným rytmem.

Nemohla se pohnout, ale ani po tom netoužila. Jen by se probudila ze sna a skutečnost by s sebou přinesla pouze bolest, a kdo by si něco takového přál?

Zaplavily ji myriády obrazů z životodárných dob. Drobné záblesky vzpomínek, jak s bratrem skáčou přes okraj písečného převisu a rodiče na ně křičí, aby toho nechali. Nechte toho! volali.

Proč měli pořád všeho nechávat? Copak se necítila po prvé svobodná právě tam v těch dunách?

Usmála se, když pod ní proklouzly nádherné kužely světla jako plankton v moři. Ne proto, že by snad kdy nějaký svit planktonu zahlédla, ale tak nějak si to představovala. Plankton nebo tekuté zlato v hluboké soutěsce.

K čemu že došla?

Nepřemýšlela o svobodě? Asi ano, tak nějak to muselo být, protože se nikdy necítila tak svobodná jako teď. Jako motýl, který nepatří nikomu, jen sám sobě. Je lehká

a zívá a kolem ní jsou krásní lidé, kteří ji nehubují. Kupředu ji postrkují tvořivé ruce, které to s ní myslí dobře. Povznášejí ji dosud neznámé písně.

Povzdechla si a usmála se. Nechala proud myšlenek, aby ji zanesl na všechna místa a zároveň nikam.

Pak si vzpomněla na školu a jízdní kolo, na mrazivě chladné ráno i na to, jak jí zimou drkotaly zuby.

A právě v tom okamžiku, kdy se jí ukázala skutečnost a její srdce to konečně vzdalo, si vzpomněla na tu ránu, jak ji zasáhlo auto, na zvuk lámaných kostí, na větve, které se po ní natahovaly, a na to, jak se setkala s...

1) Úterý 29. dubna 2014

„Carle, hej, vstávejte! Zase vám někdo volá.“

Carl zamžoural na Asada, který byl od hlavy až k patě celý žlutý. To se snad chystá na maškarní? Když ráno s malováním začínal, měl na sobě ještě bílou kombinézu a na hlavě černou čupřinu, takže by se Carl převelice divil, kdyby se na stěny dostalo víc barvy, než co by se za nehet vešlo.

„Zrovna jsi mi přetrhl děsně složitou myšlenku,“ zlobil se Carl a neochotně sundal nohy ze stolu.

„Aha, tak to pardon!“ zacukalo Asadovi v koutcích. Co se mu to heršvec snaží namluvit? Že by to myslel ironicky?

„Carle, vždyť já vím, že se vám to včera večer trochu protáhlo,“ pokračoval Asad. „Jenže Rose je z toho na mrtvici, když to necháváte takhle dlouho zvonit. Byl byste tak laskav a mohl to příště zvednout?“

Carl zamžoural do jasného světla, které se dovnitř dralo sklepním oknem. Však ona si s ním trocha cigaretového kouře poradí, pomyslel si, sáhl po krabici a hodil nohy zpátky na stůl, když vtom telefon opět zazvonil.

Asad na něj významně ukázal prstem a tiše se vytratil ze dveří. To už trochu přehánějí, vždyť ho hlídají jako ostříži.

„Prosím,“ zívá do sluchátka.

„Haló!“ ozvalo se v něm.

Znaveným pohybem ruky zvedl sluchátko k ústům. „Kdo je tam?“

„To je Carl Mørck?“ zeptal se někdo zpěvným bornholmským dialektem, který rozhodně nepatřil ke Carlovým oblíbeným. Byla to prostě mizerná švédština s četnými gramatickými nesrovnalostmi, použitelná tak akorát na tom mrňavém ostrově.

„Ano, to jsem já. Copak jsem to neříkal?“

Na druhém konci si někdo povzdechl. Znělo to skoro, jako by se mu ulevilo.

„Tady Christian Habersaat. Kdysi jsme se potkali, ale vy si na mě už asi nepamatujete.“

Habersaat, pomyslel si Carl. A z Bornholmu?

Carl se snažil získat čas. „No, to víte...“

„Sloužil jsem na policejní stanici v Nexø, když jste si tam byli před několika lety s vaším nadřízeným vyzvednout jednoho zadrženého, abyste si ho odvezli do Kodaně.“

Carl si lámal hlavu. Na převoz vězně si vzpomínal dobře, ale na Habersaata?

„Tedy, ehm...“ váhal a natáhl se pro cigarety.

„Promiňte, že vás obtěžuji, ale neměl byste čas mě vyslechnout? Dočetl jsem se, že jste právě uzavřeli náročný případ cirkusu na Bellahøji. Máte můj obdiv, i když vás asi mrzí, že pachatel spáchal sebevraždu dřív, než jste ho mohli předat spravedlnosti.“

Carl pokrčil rameny. Rose to žralo, ale Carlovi to bylo fuk. Aspoň je o jednoho grázla a o jednu starost méně.

„Fajn, ale kvůli tomu mi asi nevoláte?“ Zapálil si cigaretu a zaklonil se. Bylo teprve půl druhé, trochu brzo na to, aby se připravil o povolený denní přiděl kuřiva. Měl by si ho co nejdřív zvýšit.

„Ehm, no tak, v jistém smyslu ano i ne. Volám vám jednak kvůli tomu případu, jednak kvůli všemu ostatnímu, co se vám v uplynulých letech podařilo vyřešit. Je to opravdu obdivuhodné. Sloužím, jak jsem řekl, v policejním sboru na Bornholmu, teď právě sedím tady v Rønne, ale zítra zaplať pámbu odcházím do důchodu.“ Pokusil se zasmát, ale znělo to trochu strojeně. „Časy se mění a mě nějak omrzel život. Asi tak jako nás všechny, ale ještě před deseti lety jsem věděl

o všem, co se na východním pobřeží a ve středu ostrova šustlo. A proto taky volám.“

Carl svěsil hlavu. Jestli jim chce hodit na krk další případ, měl by z toho Carl urychleně vycouvat. Neměl nejmenší chuť pouštět se do vyšetřování na ostrově, jehož specialitou jsou uzení sledi a který leží blíž Polsku, Švédsku a Německu než Dánsku.

„Snad nám nevoláte proto, abychom za vás vyřešili nějaký případ? Protože v tom případě se obávám, že vás budu muset přepojit na kolegy z vyšších pater. My tady na oddělení Q prostě máme moc práce.“

Na opačném konci linky se rozhostilo ticho. A pak volající zavěsil.

Carl se vyjeveně zahleděl na sluchátko a pak s ním práskl zpět na místo. Jestli se ten pitomec nechá takhle snadno vytočit, tak si ani nic lepšího nezaslouží.

Sotva se mu za nevěřícího vrtění hlavou opět podařilo zamhouřit oko, ozval se otravný telefon znovu.

Carl se zhluboka nadechl. Některým lidem zkrátka nestačí něco říct jen jednou.

„PROSÍM!“ zařval do sluchátka. Třeba se mu toho idiota podaří vyděsit natolik, aby zavěsil.

„Ehm, Carle?! Jsi to ty?“ S tím opravdu nepočítal, že uslyší právě tento hlas.

Zamračil se. „To jsi ty, mami?“ zeptal se opatrně.

„Tys mně dal. Co tak řveš? A nebolí tě z toho v krku, drahoušku?“

Carl si povzdechl. Z domova se odstěhoval před více než třiceti lety. Od té doby mu prošlo rukama spoustu násilníků, pasáků, žhářů, vrahů i mrtvol v nejrůznějším stadiu rozkladu. Stříleli po něm. Přerazili mu obě čelisti, pohmoždili mu zápěstí, ztratil rodinu i veškeré ambice na

společenský vzestup ve váženém zaměstnání, jaké jen obyčejný kluk z Vendsyssele může mít. Uběhlo třicet let od chvíle, kdy z dřeváků sklepl vrstvu ornice a zařekl se, že o svém životě si bude jednou provždy rozhodovat sám a rodičům se bude věnovat jen tehdy, když na to bude mít náladu. Tak jak je zatraceně možné, že se v něm jeho matce jedinou větou podařilo vzbudit pocit, že je zase malé děcko?

Carl si promnul oko a trochu se v křesle narovnal. Tohle bude ještě dlouhý den.

„Ne, mami, jsem v pohodě. Jen tu máme řemeslníky, takže neslyším vlastního slova.“

„Aha, jenže já ti volám ve smutné záležitosti.“

Carl stiskl rty a ze zabarvení jejího hlasu se pokusil vyvodit víc. Je z toho zarmoucená? Snad mu za vteřinu neoznámí, že zemřel Carlův otec? Když zrovna nebyl přes rok doma na návštěvě?

„Táta umřel?“ odvážil se.

„Bože chraň, kdepak, chacha. Sedí tu vedle mě a pije kafe. Zrovna byl selatům zaštipovat ocásky. Ne, jde o tvého bratrance Ronnyho.“

Carl stáhl nohy ze stolu.

„Ronnyho? On umřel? Co se stalo?“

„Zničehonic to s ním v Thajsku seklo při masáži. Otřesná zpráva v tak krásný jarní den, vid’?“

Tak v Thajsku a při masáži, tvrdí matka. Co jiného se od Ronnyho taky dalo čekat?

Carl chvíli marně pátral po nějaké přijatelné odpovědi. Ale nic vhodného ho nenapadalo.

„To je hrůza,“ vypotil ze sebe, zatímco se snažil zaplašit nechutný obrázek nadmíru příjemného konce bratrancova rozparádného těla.

„Sammy tam zítra zaletí a přiveze ho i s věcmi domů. Radši mít všechno pěkně pod střechou dřív, než se to bůhví-kam zakutálí,“ řekla matka. „Sammy vidí všechno hned z té praktické stránky.“

Carl přikývl. No jo, jestli se do toho vloží Ronnyho bratr, bude se dělit zrna od plev pěkně nahrubo v pravém jutském stylu. Bordel pěkně na hromadu a zrnko šup do kapsy.

Vzpomněl si na Ronnyho báječnou ženu. Hodnou a věrnou drobnou Thajku, která by si zasloužila někoho lepšího než jeho, jenže jestli se u ní zastaví Ronnyho bratr, zbudou jí akorát ty spodní kalhotky s čínskými draky. Tak už to chodí.

„Mami, Ronny byl ženatý. Sammy by myslím neměl počítat s tím, že si bude moct jen tak beze všeho nahrabat.“

Rozesmála se. „No, však ho znáš, on už si nějak poradí. Zůstane tam mimochodem deset dvanáct dní. Aby si trochu vyvalil špeky, když už kvůli tomu vážil tak dlouhou cestu, jak říká, a samozřejmě má pravdu. Bratránek Sammy má pod čepicí.“

Carl přikývl. Jediný markantní rozdíl mezi Ronnym a jeho mladším bratrem Sammym spočíval v jedné samohlásce a třech souhláskách. Na sever od fjordu o jejich příbuzenských vztazích nikdo nepochyboval, byli si podobní jako vejce vejci. Pokud by nějaké filmové produkci chyběl sebestředný, prohnáný náfuka v pestrobarevné košili, měli by po Ronnym ještě pořád v záloze Sammyho.

„Pohřeb bude v sobotu desátého května tady u nás v Brønderslevu. Už se moc těším, že tě zase uvidím, chlapče,“ pravila matka a pokračovala výčtem novinek ze života vendsysselských venkovanů, přičemž se obzvláště důkladně věnovala chovu prasat a vrzající náhradě otcova kyčelního kloubu. Zanádalala si na vládu a nakousla několik dalších

deprimujících témat. Carl si během proudu jejich slov vybavil tón, v jakém se nesl poslední Ronnyho e-mail.

Rozhodně v něm byla přítomná výhrůžka, což Carla nebývalou měrou znepokojovalo a frustrovalo. V určitém okamžiku nabyl dojmu, že Ronny měl v úmyslu ho tím blábolem vydírat. Nebyl snad bratránek ten pravý, koho by něco podobného mohlo napadnout? A neměl vždy nouzi o peníze?

Carlovi se to nelíbilo. Měl by se tím jeho směšným výrokem zase zabývat? Nepochybně to byl holý nesmysl, ale v zemi Hanse Christiana Andersena člověk dobře ví, jak snadno se z jediného pířka vyklube pět slepic. A takových pět slepiček v jeho nejistém postavení a s takovým nadřizenným, jako je Lars Bjørn, by se mu hodilo ze všeho nejméně.

Do háje, Ronny, cos to měl za lubem? Ten pitomec si několikrát při různých příležitostech pustil hubu na špacír a tvrdil, že zabil vlastního tátu, jako by to samo o sobě nebylo už tak dost hrozné. Horší ale bylo, že do toho svinstva zatahl i Carla, když se na veřejnosti nechal slyšet, že Carl se při rybaření na vraždě Ronnyho otce podílel, a ve svém posledním famózním e-mailu Carlovi dokonce sdělil, že všechno sepsal a pokusí se to vydat jako knihu.

Od té doby bylo sice ticho po pěšině, ovšem celá ta historka byla natolik ohavná, že by ji Carl nyní, když byl její původce po smrti, velmi rád nadobro uzavřel.

Carl opět sáhl po cigaretách. Na ten pohřeb musí jet, o tom není pochyb. Mělo by tam vyjít najevo, jestli se Sammymu podařilo z Ronnyho ženy alespoň něco vymámit. Podobné případy „východního“ dědictví často končily ošklivým násilím a bylo možné jen doufat, že tomu tak bude i tentokrát. Jenže malá Tingeling, nebo jak se Ronnyho žena vlastně jmenovala, se zdála být z jiného, lepšího těsta. Určitě si nechá jen to, co jí patří a co najde ve štrozoku, a zbytek

pustí. Mimo jiné možná i Ronnyho avizovaný pokus o literární kariéru.

Kdepak, vůbec by ho nepřekvapilo, kdyby se Sammymu podařilo propašovat jeho zápisky zpátky domů. V tom případě by se jich měl zmocnit dřív, než začnou kolovat po rodině.

„Ronny nakonec umřel docela bohatý, věděl jsi to, Carle?“ pípala matka opatrně někde v dáli.

Carl povytáhl obočí. „No ne, vážně? Tak to nejspíš obchodoval s drogami. Jsi si jistá, že neskončil se smyčkou kolem krku někde za vězeňskými zdmi thajského systému spravedlnosti?“

Matka se zasmála. „Chacha, Carle. S tebou byla od malička velká legrace.“

Dvacet minut po rozhovoru s bornholmským policistou se ve dveřích kanceláře zjevila Rose a s neskrývaným odporem kolem sebe rozháněla oblaka cigaretového kouře.

„Carle, nemluvil jste právě s policejním asistentem Habersaatem?“

Pokrčil rameny. S tímhle rozhovorem si opravdu hlavu nelámá. Zajímalo ho jen to, co o něm napsal Ronny.

„Tak se podívejte.“ Hodila mu na stůl list papíru.

„Tohle mi poslal před dvěma minutami. Neměl byste mu zavolat?“

Na stránce byly vytištěné dvě věty, které osazenstvu oddělení Q po zbytek odpoledne na náladě zrovna nepřidaly.

*Oddělení Q byla moje poslední naděje. Už nemůžu dál.
Ch. Habersaat*

Carl se podíval na Rose, která tam stála a kroutila hlavou jako nějaká fúrie, co právě definitivně zlomila hůl nad svým

manželstvím. Ten postoj se mu vůbec nelíbil, ale od Rose snesl radši tohle než cokoliv jiného. Radši dvě facky v tichosti, než aby mu dvě minuty spílala a nadávala. Tak to měli mezi sebou zařízené a Rose byla v podstatě zgruntu hodná ženská, ač k tomu gruntu občas bývalo hodně daleko.

„No to se podívejme! Jenže když jsi ten mail dostala ty, Rose, tak se ho taky musíš ujmout. A pak mi povíš, jak to dopadlo.“

Ohrnula nos, divže jí na zmalovaném ksichtíku nepopraskala fasáda. „Jako bych nevěděla, co na to řeknete. Samozřejmě jsem mu okamžitě volala, ale měl zapnutý záznamník.“

„Hm. No tak v tom případě jsi mu jistě nechala vzkaz, že ještě zavoláš, ne?“

Nad Rosinou hlavou se začala stahovat černá mračna. Přisvědčila, ale mraky neodtáhly.

Očividně tomu chlapovi volala nejmíň pětkrát, ale on to nikdy nevzal.

2) **Středa 30. dubna 2014**

Odcházející členové policejního sboru v Rønne se s ostatními obvykle loučili oslavou na stanici, ale právě to si Habersaat nepřál. Od té doby, co vstoupila v platnost policejní reforma, se jeho dobré a úzké vztahy s místními obyvateli a všechno, co se přihodilo na východním pobřeží, změnilo ve věčné přejíždění sem a tam, z východu na západ, a najednou se mezi trestný čin a dobu, kdy se skutečně začal vyšetřovat, vměstnaly nekonečně dlouhé rozhodovací procesy. Policisté ztráceli čas, stopy bledly a pachatelé unikali.

Zlaté časy pro podvodníky, říkával, ale nikdo ho neposlouchal.

Habersaatovi se tolik protivil způsob, kterým se ubíral vývoj společnosti jako celku i na lokální úrovni, že si rozhodně nepřál, aby se kolegové, kteří se zařadili do systému, aniž znali jeho samého i rozsah jeho čtyřicetileté věrné služby, zúčastnili jeho rozlučkové recepcce jako stádo ovcí a tvářili se, že ho oslavují.

A tak se rozhodl, že se se všemi nadobro rozloučí v podmínkách listedského spolkového domu, který byl od jeho domova vzdálený pouhých šest set metrů.

Pro to, co měl při této příležitosti v plánu provést, se to zdálo být ve všech směrech nejprůhodnější.

Zastavil se před zrcadlem a prohlédl si parádní uniformu, kterou neměl na sobě už celá léta. Všiml si, že na látce jsou vytlačené sklady, a tak nemotorně, ale pečlivě přežehlil nohavice na žehlicím prkně, které sám dosud nikdy nepoužil. Přitom mu padl zrak na prostor, který kdysi býval útulným obývacím pokojem plným života.

Od té doby uplynulo téměř dvacet let a nyní tu mezi tunovými hromadami neřádu, o kterém nechtěl nikdo nic slyšet, obcházela jako neklidné zaběhnuté zvíře minulost.

Habersaat zavrtěl hlavou. Když se ohlédl zpět, nerozuměl už ani sám sobě. Proč dovolil, aby regály místo dobrých knih zaplnily různobarevné pořadače? Proč byly všechny zdi a svislé plochy pokryté fotokopiemi a výstřižky? Proč se celý život věnoval práci a ne lidem, kteří o něho kdysi měli zájem?

Ale přesto tomu rozuměl.

Svěsil hlavu a pokusil se dát průchod citům, které ho na okamžik zaplavily, ale nerozplakal se, protože všechny slzy již dávno prolil. A samozřejmě věděl, proč věci dopadly tak, jak dopadly, to jistě. Jinak to ani nešlo.

Zhluboka se nadechl, rozložil a uhladil uniformu na jídelním stole, vzal do ruky ohmataný rámeček s fotografií a jako již mnohokrát obrázek polaskal. Kéž by získal zpět promarněný čas. Kéž by se jen dokázal změnit, jinak se rozhodnout a naposledy ucítit ženu a odrostlého chlapce ve své blízkosti.

Povzdechl si. V tomto pokoji se kdysi na pohovce miloval se svou krásnou ženou. Na koberci se kočkoval se synkem, když byl ještě docela malý. Tady se začali hádat, tady se v něm uhnízdila a později rozvinula trudnomyslnost.

V této místnosti mu žena nakonec plivla do tváře a navždy ho zanechala v přesvědčení, že mu ve štěstí brání banální záležitosti.

Ano, když to tehdy všechno začalo, úplně ho to vykoledovalo a on byl téměř neustále špatně naladěný, ale přesto se té záležitosti nedokázal vzdát. Bohužel to tak bylo a mělo to své důvody.

Vstal. Urovnal jednu hromadu s poznámkami a výstřižky, vyprázdnil popelník a vynesl odpadkový koš, obsahující

týdenní porci chrastících prázdných plechovek. Nakonec ještě jednou zvlášť zkontroloval obsah vnitřních kapes, jestli na něco nezapomněl a jestli slavnostní uniforma sedí tak, jak má.

Pak otevřel dveře.

Navzdory všemu si Habersaat představoval, že se rozloučení zúčastní více hostů. Když ne jiní, tak alespoň ti, kterým svého času pomohl v úzkých, nebo možná i ti, pro které zjednal spravedlnost a zabránil nepřístojnostem. Každopádně čekal, že uvidí pár starých, již dříve penzionovaných kolegů od policie z Nexø a možná i některé spoluobčany, kteří s ním v jejich malém společenství postupem času zastupovali vrchnost. Jenže když zjistil, že kromě osobně pozvaných pěti nebo šesti osob se dostavili pouze předsedkyně občanského sdružení, zástupkyně pokladníka, policejní ředitel, jeho přímý podřízený a jeden zástupce policejního sboru, který přišel jen z povinnosti, vzdal se úmyslu pronést dlouhou řeč a nechal věcem volný průběh.

„Děkuji, že jste za tak krásného slunečného rána přišli,“ prohlásil a pokynul svému starému téměř sousedovi Samovi, aby pustil kameru. Rozlil do plastových kelímků bílé víno a nasypal ze sáčků do misek burské oříšky a bramborové lupínky. Nikdo se nenabídl, že mu pomůže.

Pokročil kupředu a vybídl shromážděné, aby se chopili pohárků. A zatímco se před ním všichni seskupili, nenápadně sáhl do kapsy a odjistil pistoli.

„Na zdraví, vážení,“ pronesl a každému zvlášť se poklonil. „Samé dobré tváře a v nejzazší čas,“ pokračoval s úsměvem. „Mnohokrát vám děkuji, že jste navzdory všemu přišli. Víte, čím jsem si prošel a že jsem se kdysi dokázal chovat i lidsky, jak se na policajta sluší. Jsem si jistý, že ti z vás,

kterí jsou dosud mezi námi, si mě pamatují jako klidného chlapíka, kterému se občas podařilo rozmluvit rybářovi s vysokou hladinou adrenalinu v krvi, aby pustil tu uraženou láhev od piva z ruky. Nemám pravdu?“

Sam strčil před kameru zdvižený palec, ale z ostatních přikývl jen jeden jediný. Přesto občas někdo se sklopeným zrakem vyjádřil souhlas.

„Je mi pochopitelně líto, že si mě od té doby lidé pamatují skoro výlučně jako člověka, který obětoval veškerý svůj čas a energii beznadějnému případu, co mu nakonec rozvrátil rodinu, připravil ho o přátelství i radost ze života. Za to se omlouvám a stejně tak bych chtěl poprosit za prominutí, že jsem byl tolik let zatrpklý. Měl jsem toho včas nechat. Ještě jednou se vám omlouvám.“

Úsměv z tváře mu vyprchal, ruka v kapse sevřela pistoli a Habersaat se otočil k nadřízeným. „Vás, kolegové, bych rád ujistil, že jste v úřadu natolik noví, že vás osobně za své strasti pranýřovat nemůžu. Děláte svou práci bezvadně v tom smyslu, jak vám to nadiktovali nerozumní politici. Ale mnozí z vašich starších kolegů a vaši předchůdci z dřívějších dob zradili nejen mě tím, že mi neposkytli dostatečnou podporu, ale svou lhostejností a tím, že nepřemýšlejí, zradili i jednu mladou dívku. Tuto zradu vám oplatím tím, že pohrdnu systémem, který tady zastupujete a který není schopen řešit policejní úkoly, jež máme na starosti. Dnes mají váhu pouze statistiky a ne to, zda jsme se věci skutečně dostali na kloub. A já vám říkám: Ať mě vezme čert, jestli se s tím spokojím.“

Ozvaly se tiché protesty zástupce policejního sboru, nic jiného mu ani nezbyvalo, a někdo Habersaatovi vyčetl tón, který podle jeho názoru pro tento den nevhodně zvolil.

Habersaat přisvědčil. Měli pravdu. Bylo to nevhodné, stejně jako většina toho, co jim roky vnucoval. Je načase

s tím skoncovat. Musí za tím vším udělat tlustou čáru a jít příkladem, na který se mezi kolegy nikdy nezapomene. Ač nerad, věděl, že čas se naplnil.

Vytrhl pistoli z kapsy s tím výsledkem, že ti, kteří stáli nejbliž, utekli ze záběru.

Na chvílku si uvědomil strach a zhnusení, které vyzařovaly z nadřízených, když na ně mířil pistolí.

Carl strávil noc jako obvykle, takže byl připraven zahájit pracovní dobu tím, že si hodí nohy na stůl a trochu se prospí. Poté co uzavřeli případy z předchozích měsíců, čekalo je zvláštní rozbředlé období, plné protichůdných pocitů. V osobní rovině měl za sebou ošklivou zimu a do smíchu mu nebylo ani na pracovišti, kde se již tři roky se vzrůstající nevolí odmítal podrobit autoritě Larse Bjørna. A pak tu byla ještě ta záležitost s Ronnym, provázená nejistotou, jestli skutečně něco sesmolil nebo ne – to všechno dohromady přispívalo k tomu, že člověk nemohl spát a druhý den byl k ničemu. Měl by nějak radikálně zakročit, a to co nejdřív, aby mu úplně nepřeskočilo.

Namátkou vytáhl z hromady jeden spis, položil si ho na klín a do ruky si vzal propisku. Najít ten správný úhel, aby mu věci nespadly na zem, až usne, vyžadovalo jistou zkušenost. Stejně mu ale tužka vyletěla z ruky, když ho Rose probudila svým pronikavým ječákem.

Rozespale zamžoural na hodiny a s radostí konstatoval, že se mu podařilo prospat skoro celou hodinu.

Docela spokojeně se protáhl a Rosina kyselého výrazu ve tváři si nevšímal.

„Právě jsem mluvila s policisty z Rønne,“ pravila, „a až vám řeknu proč, tak vás to rozhodně nepotěší.“

„Snad to nebude tak horké.“ Carl odložil spis na stůl a zvedl tužku.

„Před hodinou se policejní asistent Christian Habersaat dostavil na oficiální rozloučení s kolegy ve spolkovém domě v Listedu. A před padesáti minutami před zraky vyděšených účastníků odjistil svou zbraň a prohnal si hlavu kulkou.“

Svou výpověď stvrdila významným kývnutím hlavy, zatímco Carl údivem valil oči. „To je ale pěkné nadělení, co, Carle?“ dodala jedovatě. „Víc se dozvím, až se policejní ředitel v Rønne vrátí zpátky na stanici, protože toho byl svědkem. A mezitím seženu letenky na nejbližší možný spoj.“

„No dobrá, to je mi fakt líto. Ale o čem to mluvíš? Jaké letenky? Ty někam letíš, Rose?“ Carl se tvářil nechápavě, ale tušil, kam Rose míří. To snad nemyslí vážně.

„Fakt mě to s tím Haber... bůhvíjak se dál jmenoval, mrzí, ale jestli si myslíš, že se kvůli tomu vydám na Bornholm v jedné z těch krabiček od sardinek, tak to se teda šeredně mýlíš. A kromě toho...“

„Jestli se bojíte létat, Carle,“ přerušila ho Rose, „tak si radši rychle zamluvte lístek na trajekt, který odjíždí z Ystadu do Rønne o půl jedné, zatímco já budu mluvit s policejním ředitelem. Vždyť je to vaše vina, že tam musíme, tak se o to holt budete muset postarat. Neříkal jste mi to tak? Jdu říct Asadovi, aby nechal těch kocourů a šel se připravit.“

Carl zavřel oči.

Zdá se mu to, nebo ne?

Ani cesta z policejního ředitelství do Ystadu přes jižní Skåne v jarním rozpuku, ani půldruhé hodiny plavby na ostrov Bornholm Rose neobměkčily.

Carl ve zpětném zrcátku zachytil svůj vlastní odraz. Jestli si nedá pozor, brzy skončí jako dědeček z matčiny strany – s vyhaslýma očima a tváří jako podešev.

Radši zrcátko otočil, čímž se mu otevřel ničím nerušený výhled na Rosin nakvašený obličejík.

„Proč jste si s ním nepromluvil, Carle?“ ozývalo se v nekonečné smyčce ze zadního sedadla tím nejvyčítavějším

tónem, jaký si jen lze představit. Kdyby mezi sebou měli přepážku jako v taxíku, určitě by ji vysunul.

Ani tady, v restauraci obřího katamaránu, nebyl sibiřskými větry dovnitř zavátý chlad, řádící nad zpěněnými vrcholky vln, které napjatě a se vzrůstající obavou pozoroval Asad, nic proti chladu čišícího z Rose. Opravdu se v tomto rozpoložení zacyklila.

„Nevím, jak se tomu říká, Carle. Ale v méně tolerantní společnosti by se to, co jste provedl Habersaatovi, dalo snadno označit jako zanedbání povinnosti ve výkonu služby...“

Carl se ji pokusil ignorovat, Rose byla zkrátka svá, ale když zaútočila a vynesla trumf v podobě slov „nebo daleko hůř, jako usmrcení z nedbalosti“, Carl vybuchl.

„Už toho mám dost, Rose!“ zařval a uhodil pěstí do stolu, až sklenice a láhve zacinkaly.

Rose po něm bleskla očima, to však Carla nezastavilo. Podařilo se to až Asadovi tím, že poukázal na ostatní hosty kavárny, jak na ně nepokrytě zírají a z vidliček jim přitom pomalu odpadávají napíchnuté kousky domácího zákusku.

„To jsou jen herci!“ omlouval se Asad hostům s potutelným úsměvem. „Právě nacvičují nový kus, ale nebojte se, nic vám dopředu neprozradí, opravdu, slibuji.“

Část osazenstva si očividně lámala hlavu, kde jen k čertu tyhle herce viděli naposledy.

Carl se naklonil přes stůl a pokusil se ztišit hlas. Když člověk věděl, jak na ni, dalo se s Rose dobře vyjít. Copak s ním a s Asadem nestrávila už několik let a nebyla jim při nejružnějších příležitostech oporou? Carl rozhodně jen tak nezapomene, jak se o něho před třemi lety, kdy pracovali na případu „Marco“ a on málem vyhořel, hezky postarala. Kdepak, když člověk moc nestrká nos do jejích záležitostí,

pak šlape jako hodinky. Když se to vezme kolem a kolem, tak sice občas může působit trochu nevyrovnaně, ale pokud by jí někdo chtěl dopomoci k větší stabilitě, bylo by moudřejší přejít pár ran bez povšimnutí, aby se do toho příliš nezamotal.

Zhluboka se nadechl. „Poslyš, Rose, nechci, aby sis myslela, že je mi jedno, co se stalo. Ale dovol, abych ti připomněl, že to, co Habersaat udělal, byla výlučně jeho vlastní volba. Mohl prostě a jednoduše zavolat znovu nebo případně zvednout telefon, když jsi mu volala ty. Kdyby nás dopředu mailem nebo dopisem na svůj požadavek připravil, celá záležitost by dnes asi vypadala jinak. Souhlasíte, slečno svatější než Svatý otec?“

Na usmířenou se usmál, ale něco na Rose prozrazovalo, že poslední větu si měl raději odpustit.

Dalšímu vývoji situace naštěstí předešel Asad.

„Já tě chápu, Rose. Ale Habersaat spáchal sebevraždu a s tím už teď nic nenaděláš.“ Najednou se zarazil, několikrát naprázdno polkl a upřel svůj neuvěřitelně smutný pohled na vlnobití za oknem.

„Neměli bychom radši zjistit, proč k tomu došlo?“ pokračoval trochu zastřeným hlasem. „Nevydali jsme se snad právě proto touhle podivnou lodí na Bornholm?“

Rose přikývla a mikroskopicky se pousmála. Sehrála to mistrovsky.

Carl padl zpět do křesílka a vděčně kývl na Asada, který během zlomku vteřiny změnil barvu z blízkovýchodního tmavšího odstínu na spíše světlejší se zelenkavým nádechem. Chudák, ale co jiného se dá čekat od člověka, kterého zachvátí mořská nemoc i na lehátku v bazénu?

„Nejsem zas až takový fanda do lodí,“ pronesl tišeji, než by se slušelo.

„Blicí pytlíky jsou na záchodech,“ pravila suše Rose a vytáhla z tašky průvodce po Bornholmu.

Asad zavrtěl hlavou. „Ne, to je dobrý, jsem v pohodě. Už jsem řekl.“

S těmi dvěma se člověk opravdu nenudí.

Bornholmská policie byla s vlastním ředitelem a zhruba šedesáti zaměstnanci suverénně nejmenším policejním okrskem v Dánsku. Na celém ostrově zbyla pouze jedna policejní stanice, která měla kromě nepřetržité služby plnit veškeré policejní úkony nejen pro všech pětáctýřicet tisíc stálých obyvatel ostrova, ale i pro dalších více než šest set tisíc turistů ročně. Byl to mikrokosmos o rozloze sotva šesti set kilometrů čtverečních s úrodnou černozemí, útesy, kamením a nekonečným množstvím velkých a hlavně malých turistických atrakcí, jejichž jedinečnost se pokoušely, každá po svém, vyzdvihnout místní turistické kanceláře. Měli tam největší rotundu, nejmenší, nejlépe zachovanou, nejstarší, nejkulatější, nejvyšší... Ostrov činilo přitažlivým a hodným návštěvy to, čím se vyznačuje každé společenství, kterému na sobě alespoň trochu záleží.

Ztepilí policisté za přepážkou je požádali o chvilku strpení. Na trajektu, kterým přijeli, se zjevně nacházelo vozidlo, které neslýchaně překročilo povolený váhový limit, a bylo tedy co koordinovat.

Při tak strašlivém přestupku musí jít pochopitelně všechno ostatní stranou, pomyslel si Carl škodolibě, než se jeden ze strážců zákona zvedl a ukázal na dveře, kterými se měli vydat.

Policejní ředitel je přijal na nejvyšší úrovni, v zasedací místnosti v prvním patře, s koláčky a kávou jako pro celý regiment vojáků. Nebylo pochyb, kdo je tady šéfem, ale

zároveň bylo zjevné, nakolik tuto místní vysokou autoritu svým příjezdem – navzdory závažnosti situace – překvapili.

„Vydali jste se daleko od domova,“ uvítal je a patrně tím myslel *příliš* daleko. „Ano, už je to tak, náš kolega Christian Habersaat bohužel spáchal sebevraždu. Vybral si neobyčejně ošklivý způsob rozloučení,“ dodal a působil stále ještě lehce otreseným dojmem. Carl to již zažil. Policisté, kteří se vydali akademickou cestou, což platilo pro všechny policejní ředitele v Dánsku, a tudíž nikdy nepřišli ke skutečnému svinstvu, ve sboru sotva patřili k těm, kterým by svědčil pohled na kolegův rozprsknutý mozek na stěně.

Carl přikývl. „Včera odpoledne jsem s Christianem Habersaatem krátce mluvil. Víím jen to, že mě chtěl zasvětit a zapojit do vyšetřování nějakého případu, a já jsem mu patrně dostatečně nenaslouchal, a proto jsme teď tady. Věřím, a snad mi dáte za pravdu, že vás nebudeme nijak rušit, když si na tu věc trochu posvítíme.“

Pokud na Bornholmu považovali zavřené oči a stažené koutky úst za souhlas, pak měli tuhle stránku věci vyřešenou.

„Možná byste nám mohl objasnit, na co Habersaat ve svém mailu poukazoval? Napsal nám, že oddělení Q je jeho poslední naděje.“

Policejní ředitel zavrtěl hlavou. Pravděpodobně by jim mohl odpovědět, ale nechtěl. Na tohle má lidi.

Mávnutím ruky k sobě přivolal policistu ve slavnostní uniformě. „To je policejní komisař John Birkedal. Pochází tady z ostrova a Habersaata znal daleko dřív, než uvedli do funkce mne. John, já a náš zástupce policejního sboru jsme se jako jediní ze stanice zúčastnili Habersaatova slavnostního odchodu ze služby.“

Asad se přihlásil o slovo jako první. „Dovolte mi, abych vám vyjádřil upřímnou soustrast,“ řekl.

Lehce zmatený Birkedal mu stiskl podávanou ruku a pak se obrátil ke Carlovi, kterému se zdál nějak povědomý.

„Nazdar, Carle, dlouho jsme se neviděli,“ řekl. Carl se marně snažil zabránit reflexu, kdy se mu při větším intelektuálním vypětí dělaly vrásky na čele.

Měl před sebou čerstvého padesátníka – a tudíž téměř stejnou věkovou kategorii, jako byl sám –, který i navzdory knírku a povislým víčkům působil jako někdo, koho by měl Carl znát. Kde jen ho k čertu viděl?

Birkedal se zasmál. „Ty si na mě samozřejmě nepamatuješ, ale já jsem chodil o rok níž na policejní akademii na Amageru. Hráli jsme spolu tenis, třikrát za sebou jsem tě porazil, to bych rád podotkl. A pak už tě nějak přešla chuť.“

Snad se mu Rose nechichotá za zády? V jejím zájmu doufal, že se plete.

„Ehm...“ pokusil se Carl o úsměv. „Já jsem určitě chtěl hrát dál, ale nezačal mě tehdy zlobit kotník?“ zkusil to, aniž měl sebemenší ponětí, jak to tenkrát vlastně bylo. Pokud opravdu někdy hrál tenis, tak se mu tu úchytku naštěstí podařilo zadusit už v zárodku.

„Ten Christian nám ale dal,“ pokračoval naštěstí komisař sám od sebe. „Celé roky ho něco trápilo, i když to při běžném provozu na stanici nebylo tak patrné. Neřekl bych, že by mu bylo po pracovní stránce co vytknout, nebo snad ano, Petere?“

Policejní ředitel korektně zavrtěl hlavou.

„Ale doma v Listedu to asi vypadalo jinak. Rozvedl se, bydlel sám a zatrpkl kvůli jednomu starému případu, jehož vyřešení považoval za svůj životní úkol, ačkoliv vlastně ani nebyl kriminalista. Dalo by se namítnout, že šlo o banální záležitost, o dopravní nehodu, při které pachatel ujel z místa

činu, ale vzhledem k tomu, že tehdy přišla o život mladá dívka, to zase až tak banální asi nebylo.“

„Hmm, takže pachatel ujel z místa činu,“ Carl se zahleděl ven z okna. To znal. Takový případ se buď okamžitě jedním rázem vyřeší, nebo skončí v archivu. Nezdříž se tedy na ostrově dlouho.

„A řidič nebyl nikdy dopaden, je to tak?“ zeptala se Rose a podala Birkedalovi ruku.

„Správně. Kdyby ano, byl by Christian dneska asi ještě mezi námi. Ale teď už bohužel musím běžet. Asi si dovedete představit, že dnes musíme ohledně té záležitosti vyřídit určité interní formality, a to ani nemluvíme o novinářích, kterých se musíme zbavit ze všeho nejdřív. Ale mohl bych za vámi později zajít do hotelu a tam bych vám na všechny otázky odpověděl.“

„Vy budete ta kodaňská policie,“ konstatovala bez dalších otázek recepční v hotelu Sverre a neomylně hmátla po klíčích od pokojů, které jistě patřily mezi ty nejubožejší, jaké jim mohla nabídnout. Rose nepochybně zase smlouvala o ceny, jak bylo jejím dobrým zvykem.

O něco později našli v koženkovém křesle v salonku za jídelnou policejního komisaře Johna Birkedala. Odtud z prvního patra bylo dobře vidět na průmyslový přístav i na zadní stranu supermarketu Brugsen, a nebyl to hezký pohled. Kdyby scenerii protínalo ještě pár dálnic, celkový dojem by byl dokonalý. Sotva to bylo vhodné místo pro autora cestovního průvodce po tomto jinak pohádkovém ostrově.

„Budu k vám upřímný. Vlastně jsem Habersaata nesnášel,“ začal Birkedal. „Ale vidět kolegu, jak si vystřelí mozek z hlavy, protože má dojem, že zklamal v práci, to mě vážně

zabolelo. Zažil jsem toho u policie hodně, ale na tohle, obávám se, jen tak nezapomenu. Bylo to opravdu hrozné.“

„Jasně,“ vpadl mu do řeči Asad. „Ale promiňte, že vás přerušuji, jen jestli jsem to dobře pochopil. Říkáte, že si prostřelil hlavu pistolí. To asi nebyla jeho služební zbraň, nebo ano?“

Birkedal zavrtěl hlavou. „Ne, tu nechal zcela podle předpisů dole ve zbrojnici, než odevzdal policejní odznak a klíče od služebny. Nejsme si úplně jistí, kde ji vzal, ale každopádně to byla Beretta 92 ráže devět milimetrů. Na to, aby s ní někdo pobíhal po světě, je to dost nebezpečná hračka. Asi ji budete znát ze *Smrtonosné zbraně* s Melem Gibsonem.“

Nikdo mu neodpověděl.

„No, zkratka je to poměrně velká a těžká bestie a v prvním okamžiku, když ji vytáhl a zamířil s ní na policejního ředitele a na mě, jsem si myslel, že je to nějaká atrapa. Na takovou zbraň neměl povolení, ale víme, že podobná beretta zmizela před pěti nebo šesti lety z jedné pozůstalosti v Aakirkeby. Nemáme ale šanci ověřit, jestli se jedná o tutéž zbraň, protože majitel k ní neměl žádné doklady.“

„Z pozůstalosti? V roce 2009?“ zeptala se Rose s úsměvem a našpulila rtíky. Že by John Birkedal byl její typ?

„Ano. Na tamější lidové škole zemřel učitel, který tam vedl kurz. Podle pitvy se jednalo o naprosto přirozenou smrt, měl slabé srdce, ale Habersaat se o to úmrtí obzvláště zajímal, když se měla udělat prohlídka v bytě zemřelého. Pan Jakob Swiatek se podle výpovědi několika bývalých studentů a učitelů velice zajímal o ruční zbraně a při několika příležitostech ukazoval žákům pistolí, jež podle jejich popisu dost přesně odpovídala zbrani, kterou Habersaat dnes ráno použil.“

„To máte pravdu, takovou poloautomatickou zbraň člověk nevidí každý den, takže bych se rád zeptal,“ skočil mu

do řeči Asad, „jestli se jednalo o základní model, nebo to byla Beretta g2S, g2SB, nebo g2F, FG, nebo FS? Protože g2A1 to jako série vyráběná až od roku 2010 být nemohla.“

Carl se pomalu otočil k Asadovi. Co to ten chlap krucipísek blábolí? To už z něj bude specialista i na beretty?

Birkedal zavrtěl odpovídajícím pomalým tempem hlavou, takže o tom taky nic nevěděl. Však on to někdo vyštourá, ještě než za přístavem v Rønne zapadne slunce.

„Možná bych měl krátce shrnout, čím se Habersaat zabýval a čím si prošel,“ pokračoval Birkedal. „Pak vám dám klíče od jeho domu, tam už si poradíte sami. Nechám vám je večer v recepci. Mluvil jsem o tom s ředitelem, dá vám relativně volnou ruku. Řekl bych, že kolegové už budou v domě pomalu končit, takže se tam brzy dostanete. Jen jsme to tam museli prověřit. Mohl tam zanechat dopis nebo něco podobného, co by vysvětlovalo, proč se odhodlal k tak drastickému činu. Ale to všechno víte. Ostatně jste to vy, kdo má s takovými věcmi nejbohatší zkušenosti.“

Asad přikyvoval a už zvedal ukazováček, aby se na něco zeptal, ale Carl ho výmluvným pohledem zarazil. Jestli se jednalo o tu či onu pistoli, kterou se ten trouba střelil do hlavy, je naprosto podružné. Podle Carlova názoru se do těchto Bohem zapomenutých končin nevydali proto, aby odhalili, proč Habersaat spáchal sebevraždu, ale především proto, aby Rose pochopila, že do případu, o kterém chce Carla mermomocí přesvědčit, že ho měl Habersaata zprostit a vzít na vlastní bedra, jim je ve skutečnosti putna.

Pro přibližně padesát žáků ve věku osmnáct let a výše, kteří se na bornholmské lidové škole zapsali na celé zimní pololetí a zabývali se předměty, jako byla hudební výchova, zpracování skla, malba akrylovými barvami nebo keramika, byl

dvacátý listopad 1997 zcela obyčejným školním dnem. Vládla tam veselá nálada a nikomu nehrozilo žádné nebezpečí, vysvětloval Birkedal. Byla to naprosto běžná skupina převážně mladých a šťastných lidí, kterým bylo spolu dobře.

Tehdy ještě nevěděli, že Alberte, tu nejvládnější, nejhezčí a jistě i nejobletovanější dívku školy, ráno srazilo nějaké auto.

Uběhl víc než den a noc, než byla nalezena tak vysoko v koruně stromu u cesty, že ji téměř nebylo vidět. Muž, který naneštěstí pro svůj další osobní život pohlédl vzhůru právě v okamžiku, kdy strom míjel, nebyl nikdo jiný než policejní asistent pořádkové služby v Nexø jménem Christian Habersaat.

Pohled na drobné, bezvládné tělo ve větvích se mu vypálil na sítnici spolu s nevěřicným výrazem, který se navždy usídlil v dívčině obličeji.

Navzdory sporým stopám došli k závěru, že na stromě visí v důsledku strašlivé dopravní nehody. Docela ošklivá záležitost, která se nepodobala ničemu z novější bornholmské historie.

Pátralo se po brzdné dráze, ale nic se nenašlo. Doufali, že se na jejích šatech najdou zbytky laku, ale vozidlo zmizelo, aniž po sobě zanechalo nějaké stopy. Vyslechli obyvatele žijící o něco dál u silnice, ale nikdo na nikoho nepoukázal a nic nesvědčilo o ničem konkrétním. Jen kdosi zaslechl, jak po cestě šílenou rychlostí ujíždí auto směrem k hlavní silnici.

Poté došlo – ať již z nedostatku jiné práce, nebo možná proto, že se smrt zdála podezřelá – k systematické honbě na dopravní prostředky s promáčknutým předním dílem, který nebylo možné nijak rozumně vysvětlit. Měli čtyřiašedesátihodinové zpoždění, ale přesto po celý týden přesně sledovali všechna vozidla u nájezdu na trajekt jak směrem do Švédska,

tak do Kodaně a všech dvacet tisíc vozidel z celého Bornholmu svolali na prohlídku na dopravní inspektorát v Rønne a Nexø.

Místní obyvatelé byli i navzdory způsobeným potížím překvapivě chápaví a aktivně se zapojili do pátrání, takže se po ostrově nemohl pohybovat žádný turista na čtyřech kolech, jehož by neprovázely bdělé zraky sledující jeho chladič.

Birkedal pokrčil rameny. „Ale přes veškerou námahu jsme nedospěli k žádnému výsledku.“

Personál oddělení Q se na komisaře znaveně zahleděl. Kdo by se rýpal v příkladu, jehož výsledek se, nehledě na to, co člověk udělal, vždy blíží nule?

„Takže jste si jistí, že k úmrtí došlo při dopravní nehodě,“ ujišťoval se Carl. „Nemohlo to být něco jiného? Co prozradila zranění při pitvě? A co jste našli přímo na místě nehody?“

„Že po srážce, když ji to vymrštilo nahoru, patrně ještě nějakou dobu žila. Jinak fraktury, vnitřní a vnější krváčení, to všechno bylo jako obyčejně. A pak jsme našli kolo, na kterém Alberte přijela, o pěkný kus dál ve křoví, zkroucené téměř k nepoznání.“

„Takže ona tam dojela na kole,“ podotkla Rose. „Máte to kolo ještě?“

Komisař Birkedal pokrčil rameny. „Je to už sedmnáct let a stalo se to dřív, než jsem sem nastoupil, takže nevím. Pravděpodobně ne.“

„Bylo by skvělé, kdybyste mi prokázal laskavost a podíval se po něm,“ zašvitořila Rose sladkým hláskem a sklopila oči.

Birkedal se zaklonil. Hezký a ženatý muž by měl vědět, kdy se vydává na tenký led.

„Jak si můžete být tak jistí, že ji do toho vrcholku stromu něco vymrštilo?“ ozval se tiše Asad. „Nemohl ji tam

místo toho někdo vytáhnout? Nehledali jste někde nad mrtvolou mezi větvemi stopy po lanoví? Nemohla tam být třeba někde zavěšená kladka?“

Opravdu Asad použil výrazy jako *lanoví* a *kladka*? Z jeho úst to znělo dosti odborně.

Birkedal přikývl, protože na jeho otázce nebylo nic špatného. „Ne, technici nenašli nic, co by na to poukazovalo.“

„Klidně si prosím poslužte z konvice v jídelně,“ ozvala se ve dveřích majitelka hotelu.

Ani ne za vteřinu si Asad lil do šálku smolně černou tekutinu, kterou zasypal cukrem rovnou z cukřenky. Jak mohly jeho těžce zkoušené chuťové pohárky přežít všechny ty výzvy, kterým je neustále vystavoval?

Všichni ostatní jen zavrtěli hlavami, když se nabídl, že jim také nalije.

„Jak je možné, že tam nebyly žádné stopy po střetu s vozidlem?“ zeptal se, zatímco míchal lžičkou v hrnečku. „Dalo by se přece předpokládat, že tam zůstanou stopy po brzdné dráze nebo přinejmenším otisky pneumatik. Nepršelo třeba někdy tou dobou?“

„Ne, potom už ne, pokud vím,“ odpověděl Birkedal. „V protokolu se uvádí, že povrch vozovky byl jakžtakž suchý.“

„A co směr, kterým bylo tělo katapultováno,“ pokračoval Carl. „Prověřili jste ho pořádně? Nebyly v té dráze, kudy bylo tělo vymršťeno nahoru, nějaké polámané větvičky? Nebo nedalo se něco vyčíst z polohy těla ve větvích nebo kola v kroví?“

„Ze svědecké výpovědi staršího manželského páru, který bydlel na statku v zatáčce o něco níž, vyplynulo, že se jim ráno kolem oken sednice směrem ze západu prohnalo velikou rychlostí auto. Starí manželé to vozidlo neviděli, ale slyšeli, jak před jejich domem přidalo zcela nepřiměřeným

způsobem plyn a plnou rychlostí se řítilo do poslední zatačky před místem, kde stál ten strom.

Jsme si téměř jistí, že manželé zaslechli pachatele, který pak čelně narazil do dívky nahoře u stromořadí, a aniž by snížil rychlost, řítíl se dál k okresní silnici, která vede kolmo ke směru jízdy.“

„Z čeho tak usuzujete?“

„Opíráme se o výpovědi svědků a zkušenosti techniků z předešlých případů dopravních nehod.“

„Aha,“ zavrtěl Carl hlavou. Všechny ty známé a neznámé, které se jim neustále vnucují. Stačilo na to jen pomyslet a už se cítil unavený. Zastesklo se mu po psacím stole ve sklepe policejního ředitelství.

„Kdo byla ta dívka?“ nabízela se nevyhnutelná otázka, které už se jen tak nezbaví, jakmile jim bude zodpovězena.

„Alberte Goldschmidová. Až na to okázalé příjmení to byla docela obyčejná holka. Taková, která najednou – daleko od tatínka a maminky – přičichne ke svobodě a taky se podle toho chová. Nedá se říct, že by byla přímo promiskuitní, ale když se jí naskytla možnost, okusila ledacos. Všechno každopádně nasvědčuje tomu, že těch pár týdnů, které tady strávila, využila docela intenzivně.“

„Intenzivně? Jak to myslíte?“ zeptala se Rose.

„Nějakého toho milence tu a onde.“

„A neotěhotněla?“

„Pitva to nepotvrdila.“

„A asi je zbytečné se ptát, jestli se na těle nenašly stopy cizí DNA?“ pokračovala.

„Psal se rok 1997, mám se k tomu nějak dál vyjadřovat? Bylo to tři roky před zřízením centrálního registru DNA. Podle mě to ani nijak zvlášť nezkoumali. Ale abych neodbočoval, nenašli v ní zbytky spermatu a neměla ani cizí kůži

za nehty. Byla čistá, jako by se právě vykoukala, což pravděpodobně udělala, protože si vyjela na kole ještě předtím, než se žáci školy sešli na snídani.“

„Jestli tomu s dovolením dobře rozumím,“ pravil Carl, „tak nemáte nic, že? Tohle je záhada zamčeného pokoje a Habersaat byl váš místní Sherlock Holmes, který projednou přišel zkrátka?“

Birkedal opět pokrčil rameny. Ani na tohle jim nedokázal odpovědět.

„Tak dobře,“ řekl Asad a jedním douškem do sebe obrátil šálek vařící kávy. „Zvedneme kotvy.“

Skutečně to řekl?

Rose se znovu nerušeně obrátila na Birkedala a házel na něho cukrbliky. „My tři si tady teď v klidu sedneme a všechno, co jste nám přinesl, si prostudujeme. Zabere nám to pravděpodobně tak hodinku nebo dvě. A až s tím budeme hotovi, trochu se porozhlédneme a zjistíme si něco o Habersaatově vyšetřování, životě a smrti.“

Birkedalovu stoickou masku narušil drobný úsměv. Bylo jasné, co si o tom myslí: ať si dělají, co chtějí, hlavně když nebudou otravovat.

„Myslíte, že přijdeme na něco, co jste měli najít už dávno? Něco, co by poodhalilo roušku záhady o dívce ve větvích?“ ozvalo se neodbytně.

„Nevím, ale doufám. Hlavně jde asi o to, že Habersaat Albertinu smrt nevnímal jako usmrčení z nedbalosti a následné neposkytnutí první pomoci řidičem dopravního prostředku. Podle něj to byla vražda,“ řekl. „Ze všech sil se tu teorii snažil dokázat a vypátrat pachatele. Nevím, na co konkrétně to chtěl navléct, ale snad by to mohl vědět někdo z kolegů a povědět vám něco víc. A taky je tu Habersaatova bývalá žena.“

Vytáhl plastovou krabičku a položil ji před ně na stůl. „Už musím zpátky na stanici, ale podívejte se na tohle. Abyste se dozvěděli něco o jeho smrti,“ řekl. „Natočil to jeden z Habersaatových kamarádů, které na to rozloučení pozval. Jmenuje se Villy, ale všichni mu tady říkají strýček Sam. Předpokládám, že s sebou máte vlastní počítače a přehrajete si to na jednom z nich. Užijte si to, jestli se to tak dát říct.“ Vyskočil z křesla a odkráčel.

Carl si dobře všiml, že Rose nemohla odtrhnout zrak od vypracovaného svalstva Birkedalova pozadí.

Paní Birkedalová by ji za to asi nepochválila.

Habersaatova manželka se s minulostí rozžehнала tak radikálně, že vymazala nejen jeho jméno, ale i všechno ostatní, co by jí ho mohlo připomínat, a když se s ní Carl pokoušel na toto téma zapříst telefonický hovor, dávala mu to jasně najevo.

„Jestli si myslíte, že mám náladu vytahovat jeho i naše společné trampoty jen proto, že ten chlap zaklepal bačkorama, tak to se šeredně pletete. Christian se od rodiny odvrátil ve velmi těžké době, kdy jsme ho oba se synem moc potřebovali, a teď přijal zodpovědnost za všechna svá špatná rozhodnutí tím, že zbaběle spáchal sebevraždu. Jestli se chcete něco dozvědět o největší vášni jeho života, budete se muset porozhlédnout někde jinde, ale ode mě se rozhodně ničeho nedočkáte.“

Carl se podíval na Rose s Asadem, kteří oba zuřivě gestikulovali, aby se nenechal odradit. Co taky jiného?

„Myslíte si, že se do případu Alberte zamiloval, nebo snad přímo do oběti?“

„Cha, vy fízlové toho nikdy nenecháte, co? Říkám vám to naposledy, koukejte mě nechat na pokoji. Nashle.“ V telefonu to cvaklo a bylo po všem.

„Všimla si, že posloucháme, Carle,“ řekl Asad. „Měli jsme k ní rovnou zajet, jak jsem navrhoval.“

Carl pokrčil rameny. Možná měl Asad pravdu, ale už bylo pozdě a podle jeho názoru existovaly dva druhy svědků, kterým by se člověk měl raději vyhnout, pokud to není nezbytně nutné: ti, kteří toho napovídají až hanba, a ti, kteří ze sebe naopak nevydají ani hlásku.

Rose zlehka poklepala na svůj poznámkový blok. „Máme adresu Habersaatova syna Bjarka. Bydlí v pronajatém pokoji na severu Rønne, takže tam můžeme být za deset minut. Neměli bychom vyrazit?“

Bylo rozhodnuto. Rose už byla na nohou.

Domek na Sandflugtsvej měl francouzská okna, ležel kousek dál od silnice a všechno na něm působilo zkrátka rozkošně. Nechybělo klepadlo, mosazné jmenovky a dokonale zastřižený trávník před vchodem. Tady se jezdilo nablýskanými poly, francouzskými vozy a pro potřeby domácnosti i „esúvéčky“. Zkrátka statusové symboly okrajové části dánské společnosti prvního řádu.

Na dveřích stálo pouze jedno jméno, Nelly Rasmussenová.

„Ale ano, Bjarke Habersaat tu skutečně bydlí,“ pravila paní Rasmussenová a důraz přitom kladla na jeho křestní jméno. Zjevila se ve dveřích s prachovkou v západě a klidně dohořívající cigaretou v natažených prstech. „Ale nečekejte, že by měl náladu s vámi mluvit,“ pronesla profesionální dikcí paní domácí, kterou Carlův policejní průkaz jen tak z míry nevyvede. Mohlo jí být kolem pětapadesáti, odhadoval Carl. Měla na sobě modrou, podomácku nabarvenou zástěru, na hlavě trvalou s vybledlými a roztřepenými konečky a neuvěřitelně křivé tetování kolem zápěstí, které mělo jejímu vzhledu zřejmě dodat na exotice.

„Podle mě byste na něho měli brát ohled a nechat ho, aby se z toho šoku trochu vzpamatoval. Přece jen je to sotva pár hodin, kdy si jeho otec, dej mu pámbu věčnou slávu, sáhl na život.“

Asad postoupil o krok kupředu. „To je od vás moc hezké, že jste na svého podnájemníka tak hodná a tolik se o něho staráte. Ale copak víte, jestli pro něho náhodou nemáme dopis od otce na rozloučenou? Nebylo by škoda, kdyby ho nedostal? Nebo co kdyby sebevraždu spáchala i jeho matka? Snad si nemyslíte, že bychom vám to směli prozradit, kdyby

tomu tak náhodou bylo? A co kdybychom se chystali Bjarka zadržet za žhářství? To má být v pořádku, že tu haníte pořádkové činitele při výkonu služby?“

Protáhla obličej, usilovně přezvykovala tu spoustu informací a snažila se zpracovat i Asadův spokojený výraz ve tváři. Možná ji znovu zmátlo, když ji Asad vzal za paži, pohladil ji a přitom ji ujišťoval, že si je vědom toho, jak mocný vliv na ni musí mít skutečnost, že poskytuje přístřeší člověku v tak žalostné situaci. Na každý pád pustila kliku a dovolila Carlovi strčit špičkou boty do dveří.

„Bjarke!“ zavolala neochotně nahoru do schodů. „Máš návštěvu.“ Obrátila se zpátky k nim. „Počkejte minutku tady na chodbě, než půjdete nahoru. Zafukejte na dveře a pak počkejte, aby vám přišel otevřít sám, ano? Bjarke je občas trochu indisponovaný, ale snad nad tím mávnete rukou, když se teď ocitl v takové situaci. Já to tak tedy rozhodně dělám a můžete si o mně myslet, že se přetvařuju, ale už to tak prostě je.“

Onu indispozici ucítili již v polovině schodiště. Vlastně to tam smrdělo jako ve čtvrtek večer někde v hašišovém doupěti na Nørrebro, když se poštěstilo a podpora se vyplácela v hotovosti.

„Skunk,“ pravil Asad. „Voní vážně fajnově, to je síla. Není tak vtíravý a nakyslý jako hašiš.“

Carl se zamračil. Co to s sebou tahá za profesory? Skunk nebo hašiš, smrdělo to tu úpadkem a bylo to k pláči.

„Nezapomeňte nejdřív zaklepat,“ ozvalo se od paty schodiště.

Asadova sluchová čidla již výzvu nezaznamenala, protože se bez meškání chopil kliky a rozrazil dveře.

Hned ve dveřích se ale zastavil a Carl, který šel těsně za ním, okamžitě pochopil proč. „Počkej chvilku, Rose,“ řekl a pokusil se ji zadržet.

Bjarke tam seděl s nohama složenýma pod sebou do čista nahý ve velkém ošoupaném křesle a v ruce svíral láhev ředidla. A kromě toho, že byl nahý, byl i dočista mrtvý, což by na tuhle vzdálenost poznalo i malé dítě, i když se sem sluneční světlo skrz oblaka hašišového dýmu téměř neprodralo. Se zasněným výrazem ve tváři, pootevřenýma očima a podřezanými žilami se Bjarke rozloučil se životem. Nebyla to žádná těžká smrt.

„To nebyl skunk, Asade. To byla kombinace hašišu s ředidlem.“

„Přestaňte mi bránit ve výhledu,“ rozčilovala se za jejích zády Rose a pokoušela se mezi nimi proklouznout dopředu.

„Nechoď sem, Rose, není to pěkný pohled,“ varoval ji Carl. „Abys rozuměla, Bjarke je mrtvý a všude na zemi je tu krev, protože si podřezal žíly. Vlastně jsem za celou svou kariéru tolik krve z člověka ještě neviděl.“

Asad tiše přikyvoval. „Tak v tom případě jsem toho viděl víc než vy, Carle.“

Uběhlo poměrně dost času, než na místo přijeli technici a lékař, aby ohledali mrtvolu, takže paní domácí se mohla pověsit na celé osazenstvo oddělení Q a naříkat, jak se jí mohlo přihodit něco tak příšerného. Jak jen teď pro všechno na světě nahradí ten koberec a křeslo, když už od nich nemá účtenku?

Když jí konečně došlo, že zatímco ona dole pobíhala s prachovkou, mladý muž nahoře byl mrtvý, musela si sednout a soustředit se, aby nezačala hyperventilovat.

„Co když ho někdo zabil?“ šeptala pořád dokola.

„S tím bych na vašem místě nepočítal, pokud jste ovšem nezaslechla něco podezřelého. Nepohyboval se v posledních pár hodinách někdo na schodech nebo nedá se do pokoje dostat někudy zadem?“

Zavrtěla hlavou.

„A vy sama jste to neudělala, předpokládám?“ pokračoval Carl.

Protočily se jí panenky a opět začala lapat po dechu.

„Tak dobře,“ řekl Carl. „No tak vidíte, že si ty žíly musel podřezat sám. Každopádně se nacházel ve stavu, kdy je člověk schopen všeho.“

Sevřela rty a vzchopila se, ale přitom si pořád něco pro sebe mumlala. V tu chvíli ji vůbec poprvé napadlo, jestli se náhodou nedopustila něčeho trestného, když pronajímala pokoj člověku, který si v truhlíku za oknem pěstoval halucinogenní houby a navíc většinu vzduchu inhaloval skrze pořádného jointa.

V tomto okamžiku ji Carl přenechal svým dvěma kolegům a vykročil ven do slunce, aby si zapálil.

Samotné prohledání Bjarkova pokoje, zabavení počítače a nože, kterým se podřezal, sběr technických dat, ohledání těla a jeho přenesení do sanitky proběhlo překvapivě rychle, takže si Carl stihl zapálit teprve pátou cigaretu, když mu Birkedal spolu s jedním vyšetřovatelem a technikem zamával před nosem malými plastovými deskami s kusem papíru uvnitř.

Carl si lístek přečetl. Stálo na něm pouze: *Tati, promiň.*

„To je divné,“ nechal se slyšet Asad.

Carl přitakal. Krátká a přímá forma rozloučení i jeho obsah působily svým způsobem dojemně. Ale proč nenapsal: *Mami, promiň?* Jí by bylo na rozdíl od otce aspoň možné vzkaz doručit.

Carl se ohlédl po Rose. „Kolik mu bylo?“

„Pětatřicet.“

„Takže v roce 1997, když se jeho táta zbláznil do toho případu, mu bylo osmnáct.“

„Promluvili jste si s June Habersaatovou?“ vložil se do toho Birkedal.

„No, nějak z toho sešlo. Na můj vkus nebyla moc vstřícná,“ odpověděl Carl.

„Aha, tak já vám teď dám šanci zkusit to ještě jednou.“

„Vida. A jakpak to?“

„Mohli byste za ní zajet do Aakirkeby a povědět jí o synově smrti, ne? A při té příležitosti byste se jí mohli zeptat na to, co vás zajímá, no a my ostatní zatím budeme mít víc času zaplombovat byt a připravit tělo na převoz do ústavu soudního lékařství v Kodani.“

Carl zavrtěl hlavou. Zaplombovat byt a poslat tělo do márnice?! Kolik času jim to asi tak může zabrat?

Deset minut?

Wanda Phinnová se provdala za Angličana, hráče kriketu, který se vydal na Jamajku naučit černochoy to, co uměl ze všeho nejlépe: hrát kriket, proměnit směnu. Tohoto Chrise McCulluma poslouchaly nohy lépe než většinu hráčů v bílém a díky těmto vlohám ho angažovali na šest měsíců s jediným úkolem: aby jamajský národní tým skóroval o deset procent úspěšněji na přebězích.

Z toho důvodu se McCullum od března do září smažil ve vlastní šťávě jako nikdy předtím.

Když během tréninkového zápasu zahlédl koutkem oka na škvárovém oválu kroužit Wandiny dlouhé, svalnaté nohy a lesknoucí se kůži, nebyl si jistý, zda sní či bdí.

Wanda velice jasně vnímala, co lidé cítí, když ji vidí; od té doby, co nabyla ženských tvarů a naučila se pohybovat po oválu s elegancí gazely, jí to neustále někdo opakoval.

„Nejste náhodou Merlene Otteyová?“ zeptal se jí po zápase McCullum bez okolků.

Wanda se usmála a odhalila přitom krásné bílé zuby v tmavých dásních. Nebylo to poprvé, co jí tuhle otázku někdo položil, a lichotilo jí to, i když byla nejméně o dvacet let mladší. Jamajská sprinterka Merlene Otteyová byla totiž krásná jako bohyně a mnoho let byla neporazitelná.

Wanda s McCullumem chvíli flirtovala a koketně ho za tak pěkný kompliment poplácala po zádech; a tak si ji vzal s sebou domů do Anglie.

Wanda milovala bělochy. Ne proto, že by byli nějak zvlášť citliví. Díky křížení mnoha ras sálal z jamajských mužů žár, kterému se běloši nemohli vyrovnat, ale tito jinak nevýrazní muži na druhou stranu věděli, kdo jsou a – což bylo ještě důležitější – co chtějí v životě dokázat. Člověk se

u nich cítil v bezpečí a otevíral se mu výhled do budoucnosti, což nebylo v Tivoli Gardens, chudinské čtvrti West Kingstону, kde Wanda vyrůstala, vůbec samozřejmostí. Pro ženu, pro kterou byly přestřelky a obchod s kokainem na zadních dvorcích denním chlebem, bylo dvoření Chrise McCulluma jako z pohádky a vyžadovalo jen milisekundu na rozmyšlenou.

Usadili se v Romfordu na okraji Londýna v řadovém minidomku, kde se málem unudila k smrti, a to až do okamžiku, kdy si McCullum zlomil kotník, a tudíž považoval za nutné jednak prodat dům, jednak se s Wandou rozvést. Pokud si chtěl udržet životní úroveň, na kterou měl podle svého názoru právo, musel si najít ženu, která by mu tuto úroveň dokázala zajistit.

Po dvou letech v bezpečném přístavu manželství se tedy Wanda opět vrátila do výchozího bodu a udržela se nad vodou jen díky svým nevelkým úsporám.

Neměla žádné vzdělání, žádnou vyhlídku na jakýkoliv druh podpory a kromě schopnosti rychle běhat neměla ani žádné jiné nadání, a s tím se člověk, jak ji vždycky strašil otec, moc daleko nedostane. Proto ji zachránila práce strážné u zadního vchodu do jedné velké firmy na londýnském Strandu, která se pro ni stala jedinou alternativou k plechové chatrči v jamajském slumu a k tělesnému úpadku ještě před dovršením čtyřicítky, který by ji jinak nevyhnutelně čekal.

Přecházela kolem vchodu jako lev v kleci, dávala pozor, aby se významnější lidé, než byla ona sama, dostali velkými skleněnými dveřmi bez pohromy dovnitř nebo ven, a zdravila je kývnutím hlavy na cestě k lépe oblečené paní v recepci, která měla privilegium přijmout jejich identifikační kartu a zmáčknout knoflík, aby se v systému dostali dál.

Nacházela se ve vzduchové bublině mezi svobodou a bohatstvím, střežila tajemství budovy, o které netušila, co skrývá.

A zatímco čas ubíhal, neustále se v myšlenkách vracela k tomu, že skutečný život se nachází tam venku, za dveřmi. Tam se dělo všechno, zatímco ona tvrdla zde uvnitř.

Den za dnem zírала skrz skleněné dveře přes ulici Savoy Place Street do zdi obhánějící zahrady na nábreží Královny Victorie.

Tam za tou zdí se žije jako v pohádce, říkala si. A smích lidí, kteří si na pruhovaných lehátkách užívali sluníčka a pochutnávali si na zmrzlině koupené za peníze, které jim nikdy nebudou chybět, ji v tichosti a aniž by to někoho znepokojovalo, mučil.

Tak získala novou identitu.

Stala se z ní žena, která kouká do zdi.

V době, o kterou ji okrádal všední život, ji navštěvovaly stíny minulosti a tížily ji. Wanda totiž věděla, že všechna náhodná i osudová setkání, ke kterým došlo před jejím příchodem na svět, slibovala něco víc než vyprodukovat bytost v podružném zaměstnání na Strandu. Jak se vždy pyšnil Wandin otec, v jejích žilách kolovala rovným dílem krev aravackých indiánů z oblasti dnešní Dominikánské republiky, Nigerijců a křesťanů, okořeněná trochou rastafariánství, které vyznával její otec. Wandina matka se tomu jen smála a nabádala ji, aby si hlavně zachovala chladnou hlavu a na všechny ty nesmysly zapomněla, však ono už to nějak půjde.

Zachovat si chladnou hlavu! V jejím šedivém a bezvýznamném životě nebylo nic těžšího. Copak opravdu dává nějaký smysl, aby všechny její předpoklady a dědictví otců skončily v nevzhledné šedivé uniformě, s vlasy staženými pod čepicí?

Ale i navzdory beznadějně situaci a špatným vyhlídkám vítala lépe situované hosty budovy zpříma a snažila se v sobě najít sílu, která by ji zpoza této zdi vysvobodila.

Osud tomu chtěl, že ji Shirley – jediná kamarádka, kterou měla a která bydlela na stejné pavlači o dvoje dveře dál – pozvala na něco, čemu říkala „úvod do přírodní absorpce“.

Shirley byla okultistka, která se s Wandou velice otevřeně dělila o své životní názory a očekávání. Poslouchala duchovně inspirovanou hudbu, věnovala se věštění podle polynéských kahunů, a než se pro něco rozhodla, vyložila si karty, přičemž používala i tarotové. Díky těmto proměnlivým ukazatelům, které jí život přinášel, získala vhled, jak říkala. Wanda sice nikdy nepochopila do čeho, ale Shirley ji dokázala rozesmát jako nikdo jiný.

A teď chtěla Wandě představit Atua Abanshamashe, podle internetové stránky krásného, zlatistého ducha, který pocházel z pověstmi opředené Skandinávie a chystal se v Londýně představit své učení, jež překonalo vše ostatní a nabízelo pochopení všech souvislostí a energií v lidském životě.

Shirley byla nadšená, cena se zdála přiměřená, takže kdyby se Wandě chtělo jít s ní, celé to zaplatí.

Mohla by to být legrace, společně si to užít.

Atu Abanshamash Dumuzi se vůbec nepodobal oněm guruům, které Wanda znala z televize nebo Shirleyiných brožurek. Neseděl v lotosovém sedu ani na vyřezávané židli v povzneseném stavu vědomí, nepoučoval a nebyl to žádný sádelník ani asketa. Atu Abanshamash byl pravý muž z masa a kostí, který s jiskrným úsměvem ukazoval, jak může učení přírodní absorpce člověka změnit natolik, že do poslední buňky v těle pocítí schopnost odolat jakémukoliv útoku, a jak tělo jako celek splývá s vesmírem, který ho obklopuje.

Abanshamashovu mantru tvořil vesmír a síla slunce. Ve světlém a prostém bytě v Bayswateru, kde sídlila londýnská pobočka Akademie přírodní absorpce, procházel mezi sedícími kurzisty a sledoval je magickými očima, až se celí červenali a v taktu jeho slov volně nasávali do plic pohodu a uspokojení.

„Abanshamash, Abanshamash, Abanshamash,“ předříkával nábožně pomalu, hlubokým hlasem a požádal je, aby se k němu nakrátko přidali.

Když chvíli se zavřenými očima opakovali mantru, uvědomila si Wanda své vlohy a touhu vrátit se zpět k mizející realitě.

„Otevřete oči a podívejte se na mě,“ pravil Atu překvapeným posluchačům. „Abanshamash, Abanshamash,“ zašepтал a vztáhl paže tak, že se mu volné rukávy žluté splývavé tuniky zatřepotaly jako andělská křídla. „Vidím vás,“ zašepтал. „Vidím vás poprvé a jste krásní. Vaše duše mi kynou. Jste připraveni.“

„Jsi krásný jako slunce, jsi krásná jako slunce,“ říkal pak každému muži i ženě, když mezi nimi procházel.

Poté co došel k Wandě, na chvíli se tiše zastavil a zahleděl se jí hluboko do očí.

„Jsi krásná jako slunce. Jsi krásná jako slunce,“ zopakoval tentokrát dvakrát. „Ale na nikoho nedej! Ani mě neposlouchej! Vyslyš jen své átman, svou duši, a odej se jí.“

Wandě se ta slova, vyřčená jakoby pod vlivem halucinogenních látek, zaryla pod kůži jako dlouho očekávané poznání. Nijak se nekontrolovala, vytřeštila oči, polilo ji horko a ruce se jí rozklepaly jako při orgasmu.

Sklonil se k ní, pohladil ji po tváři a odešel. Za deset minut se vrátil a vztáhl k ní ruce obrácené dlaněmi proti jejímu čelu.

„Uklidni se, můj kvítku, vydala ses na první cestu do okamžiku prázdnoty při extázi a znovuzrození a teď jsi připravena,“ uzavřel.

Poté Wanda omdlela.

Chvíli postáli před domem a prohlíželi si tu vápnem obílenou hrůzu, patrně nejhůř udržovanou stavbu z celé centrálně položené ulice Jernbanegade v Aakirkeby.

V mnoha dánských kupeckých osadách byly takové ulice příkladem, jak se dělnická třída před bezmála sto lety vetřela mezi majitele zděných domů a drobných pozemků. Za minulých časů to býval ráj pro zednické mistry a tesaře, ti však tohle místo zjevně opustili už velmi dávno. Ve městě, které v létě mívalo přídomek „květinové“ a v zimě „vánoční“, by člověk v ošuntělé kulise ulice Jernbanegade rozkvetlou idylu či vánoční atmosféru hledal marně.

Habersaatova bývalá manželka zavětrila policejní průkaz v Carlově kapse dřív, než stačila pořádně otevřít dveře.

„Uhněte s tou nohou,“ sykla na Asada, když se pokusila dveře opět přirazit. „Tady nemáte co pohledávat.“

„Paní Habersaatová, chtěli bychom...“ pokusil se Carl.

„Neumíte číst? Na zvonku je napsáno *Kofoedová*.“ Demonstrativně ukázala na jmenovku a znovu zatáhla za dveře. „Tady široko daleko žádná Habersaatová není.“

„Paní... Kofoedová,“ ozvala se tiše Rose. „Neseme vám bohužel špatné zprávy o Bjarkovi.“

Následujících pět vteřin jako by se protáhlo donekonečna. Nejprve těkala pohledem z jednoho na druhého. Pak ve vteřině pochopila a její nervový systém se pokusil vzdorovat skutečnosti. Zjistila, že onu nevyřčenou zprávu neunese, což jí vzalo veškerou sílu, podlomilo kolena a z očí vysálo život.

Neomdlela nadlouho, ale na to, aby ztratila pojem o čase a reálnou představu o tom, proč leží natažená na pohovce v jinak velmi spartánsky zařízeném obývacím pokoji, to

stačilo. Šok, který ji před chvilkou uvrhl do bezvědomí, dosud evidentně nepominul.

Trochu se porozhlédli kolem. Nebylo tam toho pravda mnoho, co by stálo za zmínku. Neotevřená pošta v míse na ovoce, řady zaprášených céděček dánské hitparády, nábytek z diskontních řetězců, ošklivé popelníky a vázy z oprýskané keramiky. Tupě zírala do stropu, a tak ji chvíli nechali poležet, aby se vzpamatovala, a vydali se do kuchyně, místnosti, kterou mnozí Dánové považují za nejdůležitější prostor celého domu a kterou v tomto případě neobyčejně ošklivé hnědé kachlíky ze sedmdesátých let okrádaly o veškeré světlo. Ani toto příšeří však neskrylo majitelčin lhostejný přístup k hrůznému nepořádku a špíně, čehož si všiml dokonce i Carl.

„V tohle stavu na ni nemůžeme jít zhurta,“ zašeptala Rose. „Navrhuju, abychom ji dneska radši nehladili proti srsti, vrátit se přece můžeme vždycky, třeba zítra.“

Oba zaznamenali, že Asad je zjevně jiného názoru.

„Pojďte sem,“ zavolala je June Habersaatová slabým hlasem.

„Vy jste to spískal, Carle, tak byste jí to měl říct vy. Ale ne abyste si něco přisadil, jasný?“ řekla Rose.

Carl se jí chystal pohrozit ukazovátkem, ale Asad ho zatahal za rukáv. A pak přistoupil k paní Habersaatové a podíval se jí do očí.

„Přišli jsme vám ohlásit, že váš syn zemřel, June. Ale to bohužel není všechno. Je mi velice líto, že vám musím sdělit, že si sám vzal život. Podle okresního lékaře se to stalo patrně někdy kolem čtvrté hodiny.“

Vtáhla tváře a chvíli zůstala, jako by se prohlížela v zrcadle a snažila se umazat pár let, které ukazoval nemilosrdný obraz skutečnosti.

„Kolem čtvrté?“ zašeptala a masírovala si paži. „Panebože, to bylo hned po tom, co jsem mu zavolala a pověřila mu o otci.“ Několikrát polkla, chytila se za krk a zmlkla.

Když u ní poseděli půl hodiny, kývl Carl na Rose, aby pustila její ruku a oni konečně mohli odejít.

Došli sotva na konec obývacího pokoje, než se do toho Asad vložil znovu.

„Mohl bych se vás ještě na něco zeptat, než půjdeme?“ řekl. „Proč jste za ním nezajela, abyste mu o otcově smrti pověřila osobně, paní June? To jste svého muže vážně tak nenáviděla, že vás ani nenapadlo se zamyslet, jestli to tak prožívá i váš syn? Myslela jste si, že je mu jedno, jestli jeho táta žije nebo ne? To by mě zajímalo.“

Tady Rose Carla předběhla a popadla Asada hrubě za paži. Co to pro všechno na světě tropí? Empatie obyčejně nepatřila k jeho nejslabším stránkám.

June se roztrásla a zabodla oči do podlahy, jako by měla neodolatelnou chuť se na Asada vrhnout a na místě ho zardousit.

„Co je ti po tom, ty protivnej opičáku?“ procedila mezi zuby. „Proč tě to zajímá? Zkazil snad ten zatracenej Christian život tobě? Jen se tady klidně rozhlídni, tak na co čekáš? Myslíš, že jsem snad souhlasila s tím vším, co tady vidíš, když si přede mě klekl do trávy v Almindingu tehdy ještě hezkej chlap?“

Asad se chytil za tmavou bradu. Možná aby udržel jazyk za zuby, když na něj házela všechnu tu špínu, anebo aby jí ukázal, že je ochoten strávit další dávku, jen když to k něčemu povede.

„Tak odpovíš mi, nebo sis to rozmyslel?“ prskala nenávistně.

Asad se vymanil z Rosina sevření a vykročil směrem k ní. Hlas se mu nezvykle třásl.

„Už jsem viděl horší domy, než je tenhle, June. A potkal jsem lidi, kteří by za tu vaši hnusnou, polorozpadlou střechu nad hlavou a odporný žrádlo z prefabrikátů v lednici dali nevímco. Jo, znal jsem lidi, kteří by pro vaši sukni a tamhletu zpola vykouřenou krabičku cigaret byli schopní i zabít. Ale když už se ptáte, tak moje odpověď zní ne: nemyslím si, že byste snila o tomhle. Ale neměl by člověk za svoje sny taky trochu bojovat? Za to, že jste takhle skončila a že váš syn leží v márnici, podle mě nemohl jen Christian Habersaat. Tady něco nehraje. Proč například váš syn napsal v dopise na rozloučenou *Tati, promiň*? Proč se neomluvil spíš vám?“

Vtom ho Carl chytil za nadloktí. „Co to do tebe vjelo, Asade? Pojď, jdeme.“

Náhle po nich June vztáhla ruku a posadila se. Informace o vzkazu na rozloučenou ji šokovala, bylo na ní vidět, že se tomu zdráhá uvěřit. Bylo to příliš absurdní. Vzkaz přicházel z jiného světa, než byl ten její.

„To nemůže být pravda, co říkáš, ty hnusnej lháři,“ pronesla se zaťatými pěstmi. „To není možný.“

Rose přikývla, aby výpověď potvrdila, a Carl táhl Asada ven.

Když se ocitli před autem na protější straně ulice, obrátili se Carl a Rose udiveně na Asada.

„Netrápí tě třeba něco, o co by ses s námi měl podělit, Asade?“ zeptal se Carl. „Ty ses do něčeho namočil, žes tam takhle hazardoval? Čemu tím prospěješ?“

„Šašku!“ okomentovala věc Rose. Překvapivě lakonicky.

Vtom se za nimi ozvala rána, jak Habersaatová rozrazilla dveře.

„Teď mě dobře poslouvej, ty malej sráči!“ rozkřikla se a vyřítla se na ně.

„Bjarke se mi neměl za co omlouvat, abys věděl,“ plivala na Asada.

Pak se obrátila k Rose a Carlovi. Tekly jí slzy, ale obličej měla jako z kamene. „Žili jsme si bez Christiana dobře. Jak to mám vědět, proč to Bjarke napsal? Nemá to lehký.“ Zaražila se a uvědomila si přerěknutí. „Neměl to lehký,“ opravila se a roztráslas se jí rty.

Chytila Rose za paži. „Znáte ten příběh o Alberte?“

Rose přikývla.

June to překvapilo, a tak ji zase pustila. „Tak to je dobře. Víc se k tomu ani říct nedá.“ Otřela si slzy do rukávu. „Manžel jí byl úplně posedlý. Od toho okamžiku, kdy ji našel, se vytratil z našeho světa, začal být protivný, zlý a bezcitný. Dělalo se mi z něho zle. Tak co, už jste se dozvěděli, kvůli čemu jste sem přišli?“

Pak se obrátila k Asadovi. „A tebe můžu ubezpečit, že žádný moje sny neznáš a nemůžeš tušit, jak moc jsem bojovala za to, aby se mi splnily. Co bys o tom asi tak mohl vědět?“

V tu chvíli se s ní něco stalo. Jako by na to nedokázala odpovědět ani ona sama. Jako by jí to, že stojí venku za soumraku na silnici, vzalo vítr z plachet.

A Carl ji poprvé uviděl v pravém světle. Nejen jako zhrzenou šedesátnici, ale jako ženu, která v duchu přeskočila celé jedno životní údobí, kdy tělo pomalu chátralo. Působila, jako by se právě ocitla v limbu, kde motory běží naprázdno. Do něčeho takového by se Carl čas od času toužil ponořit.

Najednou ukázala na Asada, a než opět otevřela ústa, chvíli sbírala síly.

„Mít tady tak řeku a ujet na bruslích,“ skoro zanotovala. „Jenže tady nesněží, všechno se zelená...“ Zdálo se, že by tu myšlenku ráda sledovala dál, ale vzápětí to vzdala a se změněným výrazem ve tváři se vrátila zpět do zajetých kolejí, k averzi namířené vůči snědému kudrnáčovi, který stál přímo před ní.

„Takže drž hubu o mých snech,“ pronesla a ruka jí klesla. „A pak ses mě dovolil zeptat, proč jsem za synem nezajela osobně, místo abych mu zprávu o otci zatelefonovala... Vážně bys to chtěl vědět?“

Asad přikývl.

„A právě proto ti to neřeknu.“

Pozpátku zacouvala přes ulici a každého zvlášť si pohrdavě změřila pohledem. „A koukejte vypadnout,“ ozvalo se. „Už vám neotevřu, jestli vám to nedochází.“

Usadili se v hotelové jídelně a před sebou rozložili Rosin počítač. Venku se setmělo, a tak se dohodli, že návštěvu zástupkyně pokladníka, zodpovědné za dohled nad listedským spolkovým domem, odloží na zítřek. Zatím měli pár otázek a dojmů, které si nejprve chtěli ujasnit mezi sebou. Žena, která se v tentýž den dozvěděla o smrti svého syna i bývalého manžela, a nevyřadilo ji to z provozu, jim nedala spát, neustále ji měli před očima.

„Proč mluvila o té řece, po které by se chtěla vydat na bruslích?“ řekl Asad. „Nevíme, jestli ji náhodou někdy nezavřeli do cvočkárny?“

„Do cvokárny, Asade, cvoček je málo,“ vysvětlila Rose. „Ale do cvokárny by měli zavřít spíš tebe, jak dneska vyvádíš.“

„Hm. Ale zabralo to, ne? Co tam o ní teda máme?“

„Že spoustu let pracovala v zábavním parku Brændegårdshave, dneska se to jmenuje Joboland, kdo tomu rozumí,